

Огляд небанківського фінансового сектору

травень 2025 року

У I кварталі 2025 року ринок надавачів небанківських фінансових послуг розвивався різноспрямовано. Обсяг активів страховиків збільшився. Премії та виплати ризикового страхування зростали впродовж кварталу, а у страховиків життя – дещо скоротилися. Основні показники діяльності страховиків залишилися прийнятними, а сектор в цілому – прибутковим. Обсяг активів кредитних спілок і далі зменшувався внаслідок виходу установ з ринку. Суми наданих позик скоротилися, як і кредитний портфель. Операційна діяльність залишалася неефективною, а сегмент – збитковим. Обсяг активів і фінансових послуг фінкомпаній дещо зменшився. Обсяги факторингу зросли, проте скоротилися кредитування та фінансовий лізинг. Однак більшість фінкомпаній залишалася прибутковою. Обсяги активів ломбардів зросли, також збільшилися кредитування та доходи, сегмент був прибутковим.

Структура та проникнення сектору

У I кварталі кількість надавачів небанківських фінансових послуг дещо скоротилася. З Реєстру виключено найменше установ з початку повномасштабного вторгнення: 28 фінкомпаній, шість кредитних спілок, два страховики й один ломбард. Переважна більшість установ припинила діяльність за рішенням регулятора, зокрема через невиконання ліцензійних умов.

У січні – березні НБУ анулював ліцензії 37 установам, переважно фінкомпаніям. За цей же період 21 фінкомпанії обмежили право надання окремих послуг.

У I кварталі загальні обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг збільшилися лише на 0.2% (+4.6% р/р). Зросли обсяги активів страховиків¹ і ломбардів – на 6% в обох сегментах. Більш ніж на 2% зменшилися обсяги активів кредитних спілок. Обсяг активів фінансових компаній знизився на 1.2% кв/кв, хоча в річному вимірі все ще зростав на 2.3%. Частка НБФУ, нагляд за якими здійснює НБУ, в активах фінсектору в I кварталі зросла на 0.1 в. п. до 10.3%.

Страховики

У I кварталі активи страховиків надалі зростали: ризикових страховиків – на 8% кв/кв (+16% р/р), а страховиків життя – на 3% кв/кв (+12% р/р). Упродовж кварталу ринок покинули два ризикових страховики. Концентрація сектору за активами майже не змінилася, лише на ринку страхування життя частка найбільшого страховика за обсягом премій дещо зросла і перевищила 50%.

Страхові премії ризикових страховиків у I кварталі зросли на 7% кв/кв (+36% р/р) попри тенденцію минулих років до скорочення бізнесу на початку року. Рушієм зростання були премії за ОСЦПВ, що суттєво збільшилися завдяки підвищенню ціни страхових полісів з початку року.

Виплати впродовж кварталу зросли менше, ніж премії, – на 1% кв/кв (+17% р/р), внаслідок чого ануалізований рівень виплат вперше за майже два роки скоротився – на 2 в. п. до 39%.

Премії зі страхування життя традиційно зменшилися в I кварталі – на 16% кв/кв (+6% р/р). Водночас скорочувалися і виплати, однак повільніше ніж премії – на 11% кв/кв (+25% р/р). Тому ануалізований рівень виплат усе ще зростає, сягнувши 28%. Виплати викупних сум у січні – березні залишилися на рівні аналогічного періоду минулого року – 79 млн грн.

У I кварталі скоротилися надходження страхових премій за КАСКО (-14% кв/кв), “Зеленою картою” (-13% кв/кв) та страхуванням життя (-16% кв/кв), а зросли за ОСЦПВ (+28% кв/кв), страхуванням здоров’я (+17% кв/кв) та асиансом (+7% кв/кв). Збільшення обсягу премій за ОСЦПВ на понад чверть зумовлене значним зростанням вартості страхових полісів у зв’язку з переходом на вільне ціноутворення після набрання чинності новим законом про “автоцивілку”. За іншими лініями бізнесу премії переважно зростали.

Частка премій, переданих у перестрахування, зросла за перші три місяці року з 8% до 11%. З них 95% належать перестраховикам-нерезидентам.

У I кварталі резерви збитків ризикових страховиків зросли на 2%, передусім за страховими продуктами “Зелена картка” та ОСЦПВ. Через вищі темпи зростання премій порівняно з резервами збитків ануалізований коефіцієнт покриття премій резервами знизився.

За результатами I кварталу нетто-комбінований коефіцієнт скоротився (поліпшився) на 4 в. п. – до 95%. Це відбулося внаслідок зниження коефіцієнта нетто-збитковості на 3 в. п., що зумовлено зростанням обсягу резервів збитків за договорами вихідного

¹ Згідно з регуляторними вимогами здійснюється оцінка технічних резервів і технічних резервів за договорами вихідного перестрахування.

перестраховування. Коефіцієнт нетто-ефективності також скоротився на 4 в. п. – до 86%, і його динаміка майже повністю спричинена зміною коефіцієнта нетто-збитковості.

У I кварталі чистий прибуток ризикових страховиків становив 0.95 млрд грн, що на 15% більше, ніж за аналогічний період минулого року. Рентабельність капіталу незначно зросла до 5.2%. Страховики життя за результатами кварталу отримали прибуток, співмірний з попередніми роками – 0.25 млрд грн.

За підсумками I кварталу три страховики порушували вимоги до капіталу платоспроможності (SCR) та/або мінімального капіталу (MCR). Частка порушників в активах становила лише 1%.

Кредитні спілки

У I кварталі тривало поступове зменшення обсягу активів та кількості кредитних спілок. З ринку вийшли шість спілок, передусім тих, що працювали на додаткових пайових внесках. Це вплинуло на більш швидке скорочення активів саме цих спілок порівняно з депозитними кредитними спілками.

Обсяг нових кредитів зменшився за перші три місяці року на 3% за рахунок кредитів на споживчі цілі та придбання, будівництво, ремонт нерухомості. Це вплинуло на скорочення на 2% кв/кв (-7% р/р) кредитного портфеля. Однак його якість поліпшилася: заявлена частка прострочених більш як на 90 днів кредитів зменшилася на 4 в. п. і становила 27%. На це вплинули вихід спілок з ринку та часткове погашення прострочених кредитів.

Чистий процентний дохід від операцій із членами кредитної спілки зріс у I кварталі на 7% р/р. Цьому сприяло зростання середньої процентної ставки за споживчими кредитами. За незмінної вартості депозитів зросла процентна маржа. Проте адміністративні витрати зростали швидше – на 11% р/р. Тож кредитні спілки залишилися операційно збитковими. Водночас стрімко зросли витрати на формування резервів під очікувані кредитні збитки. Це певною мірою відображає перехід із початку 2025 року кредитних спілок на оцінку пруденційних резервів за посиленими стандартами і використання пруденційних вимог як орієнтиру для резервування. Така динаміка скоріше за все відображає неповне розуміння кредитними спілками суті МСФЗ та відмінності із пруденційними резервами. I квартал сегмент закінчив із чистим збитком.

З огляду на збитки більшості кредитних спілок на 12% за квартал скоротився обсяг нерозподіленого прибутку. Зменшилися також обсяги депозитів (на 2% кв/кв), пришвидшився відплив додаткових поворотних внесків на 11% кв/кв через вихід із ринку спілок, що не залучають депозитів.

З початку 2025 року для кредитних спілок запрацювали нові регуляторні вимоги до капіталу та ліквідності. Тепер вони мають дотримуватися нормативів капіталу двох рівнів: регулятивного капіталу Н1 (усі спілки) та капіталу 1 рівня Н2, що представлений з елементами власного капіталу (кредитні спілки, що мають право залучати

депозити). На початок квітня шість спілок порушили норматив достатності регулятивного капіталу. Це вдвічі більше ніж кількість порушників капітальних вимог на початку року. Три кредитні спілки, що мають право залучати депозити, також не дотримуються нормативу Н2. Ще чотири такі спілки не мають належного запасу ліквідності. Кредитні спілки-порушники мають подати та виконувати план відновлення фінансового стану для виконання пруденційних вимог, щоб до них не застосовувалися заходи впливу.

Фінансові компанії та ломбарди

Обсяг активів фінкомпаній у I кварталі зменшився на 1.2% (+2.3% р/р) через припинення діяльності окремими великими установами. Обсяги основних фінансових послуг, які були надані впродовж перших трьох місяців року, зменшилися на 11% кв/кв. Помітно скоротилися обсяги наданих кредитів, а також обсяги фінансового лізингу. Зросли лише обсяги факторингу.

Кредитування населення вже два квартали поспіль скорочувалося: обсяги роздрібних позик зменшилися на 4.8% кв/кв, однак у річному вимірі все ще зростали на 7.4%. Обсяг портфеля кредитів домогосподарствам і далі зростав з кінця 2022 року, у I кварталі додавши 22.5% кв/кв (+110% р/р). Обсяги нових кредитів бізнесу зменшилися на 39%, а в річному вимірі – скоротилися майже вдвічі. Попри це валовий кредитний портфель корпорацій збільшився на 13.4% кв/кв (+19.9% р/р). Одна із причин різноспрямованої динаміки нових видач та портфеля – зміна структури портфеля у бік довгих позик.

Обсяги операцій фінансового лізингу після зростання впродовж останніх трьох кварталів 2024 року в I кварталі знизилися на 4.5% (+48.1% р/р). Разом з тим обсяги переданих об'єктів фінансового лізингу постійно зростають з I кварталу 2024 року і у звітному періоді становили 5 млрд грн. Лише обсяги факторингу продемонстрували зростання на 9.6% (+29.2% р/р), більше третини становили угоди з класичного факторингу – фінансування дебіторської заборгованості.

У січні – березні фінкомпанії були прибутковими. Прибутки отримали 80% установ. Майже половину всього прибутку сегмента, як і раніше, забезпечила державна установа "Укрфінжитло" – оператор програми "єОселя". Її основні доходи формуються з процентних виплат за ОВДП у капіталі. Показники рентабельності фінансових компаній були дещо нижчими, ніж рік тому.

Станом на 1 квітня лише сім фінансових компаній порушували норматив мінімального розміру власного капіталу, порівняно із 32 установами квартал тому. Триває перевірка джерел збільшення розміру капіталу тими компаніями, що наростили власні кошти на виконання регуляторних вимог. Компанії, що не усувають порушень, покидають ринок.

У I кварталі обсяги активів ломбардів збільшилися на 5.7% (+19.6% р/р). Обсяги кредитування зросли майже на 2% (+46.7% р/р). Доходи від надання фінансових послуг підвищилися, тож сегмент був прибутковим, незважаючи на зростання адміністративних витрат. Показники рентабельності були на рівні минулорічних значень.

Обсяг власного капіталу за I квартал збільшився на 2.3% (+6.6% p/p).

Перспективи та ризики

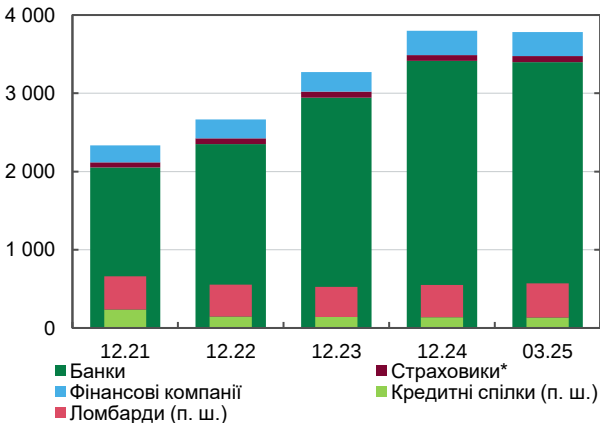
НБУ оновив підхід до процедур авторизації небанківських фінансових установ для недопущення впливу держави-агресора на фінансовий ринок. Розширено перелік видів діяльності, які платіжні установи мають право поєднувати з діяльністю з надання фінансових платіжних послуг.

Триває зміна підходів до складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг. Із початку року кредитні спілки надають всю звітність на щомісячній основі, із 1 квітня фінансові компанії та ломбарди повинні надавати дані про регуляторні баланси та позабалансові зобов'язання щомісячно, а з 1 липня – і решту звітності раз на місяць.

Структура та проникнення сектору

У I кварталі обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг залишилися незмінними, хоча кількість установ надалі зменшувалася. Найбільше зросли активи у страховиків та ломбардів, у кредитних спілок і фінкомпаній – дещо знизилися. Кількість установ у Реєстрі скоротилася на 37 установ, припинили діяльність переважно фінансові компанії й кредитні спілки.

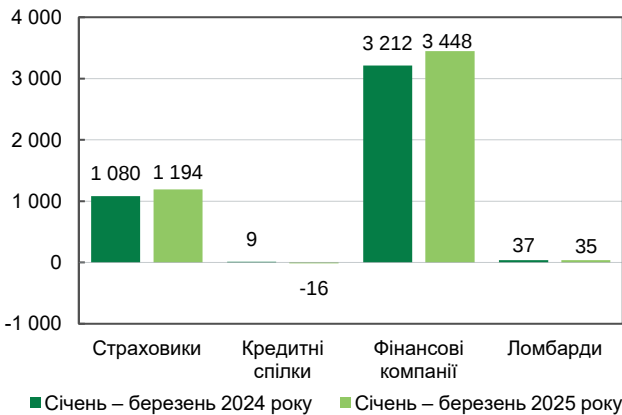
Графік 1. Структура активів фінансового сектору, млрд грн

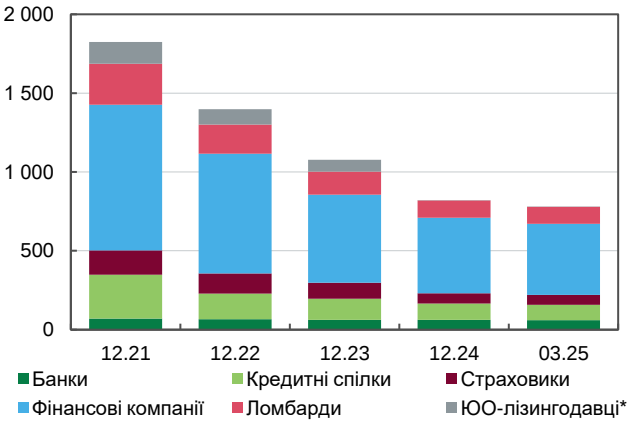
* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

За результатами січня – березня всі сектори надавачів небанківських фінансових послуг були прибутковими, крім сегмента кредитних спілок.

Графік 3. Чистий фінансовий результат надавачів небанківських фінансових послуг, млн грн

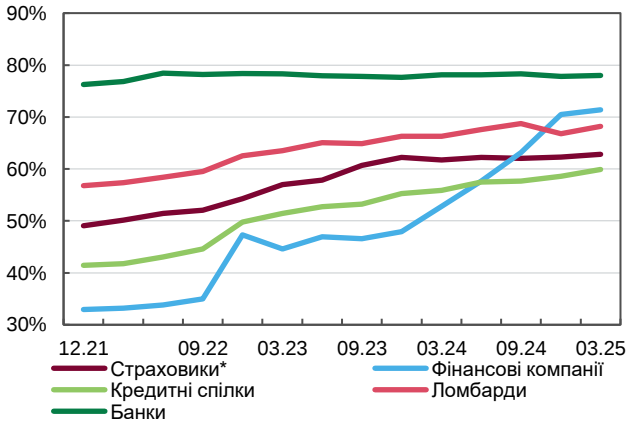
Графік 2. Кількість надавачів фінансових послуг

* Починаючи з 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

Концентрація поступово зростала в усіх сегментах надавачів небанківських фінансових послуг.

Графік 4. Частка активів десяти найбільших установ у сегментах

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

У I кварталі обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг зросли на 0.2% (4.6% p/p), а банків – дещо знизилися. Тож загальна частка НБФУ в активах фінансового сектору дещо збільшилася: на 0.1 в. п. – до 10.3% на кінець березня.

Таблиця. Фінансові установи, регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України*

		2021	2022	2023	2024	03.2025	Зміна за I квартал
Страховики	Активи, млн грн	64 737	70 298	74 412	72 530**	76 995**	6.2%
	Кількість	155	128	101	65	63	-2
Кредитні спілки	Активи, млн грн	2 330	1 449	1 422	1 357	1 323	-2.5%
	Кількість	278	162	133	104	98	-6
Фінансові компанії	Активи, млн грн	216 406	243 997	250 454	310 741	307 035	-1.2%
	Кількість	922	760	559	479	451	-28
Ломбарди	Активи, млн грн	4 289	4 101	3 847	4 130	4 368	5.7%
	Кількість	261	183	146	109	108	-1
Банки	Активи, млн грн	2 053 232	2 351 678	2 944 684	3 414 920	3 397 458	-0.5%
	Кількість	71	67	63	62	60	-2

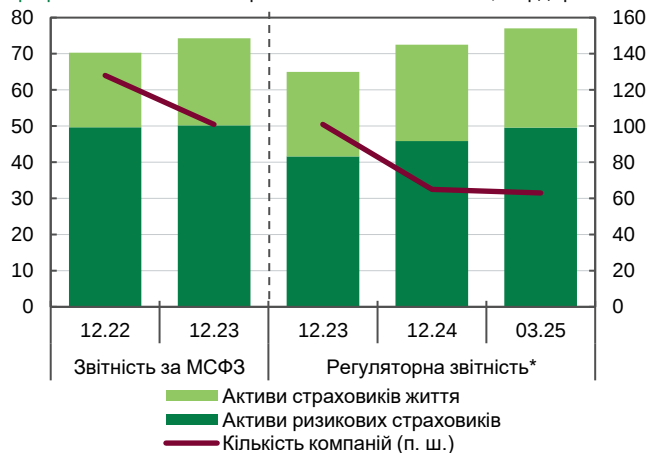
* Разом зі звітністю за I квартал 2025 року НБФУ мали змогу уточнити дані звітності за IV квартал 2024 року. Через це відбулися ретроспективні уточнення окремих показників, зокрема розміру активів.

** Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

Страховики

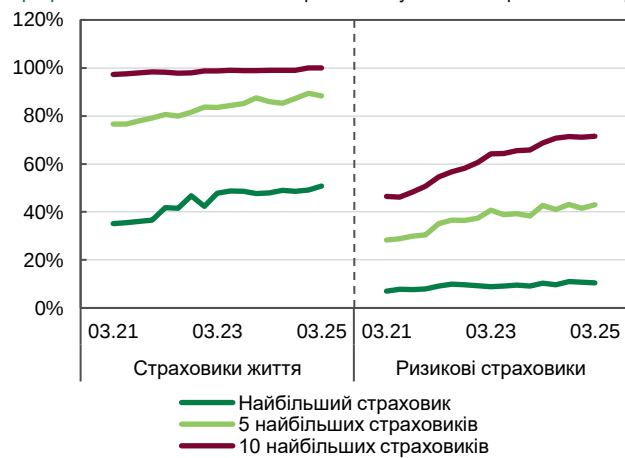
У І кварталі активи ризикових страховиків зросли на 8%, а страховиків життя – на 3%. Протягом кварталу з ринку вийшли два ризикових страховики.

Графік 5. Обсяг активів страховиків та їхня кількість, млрд грн

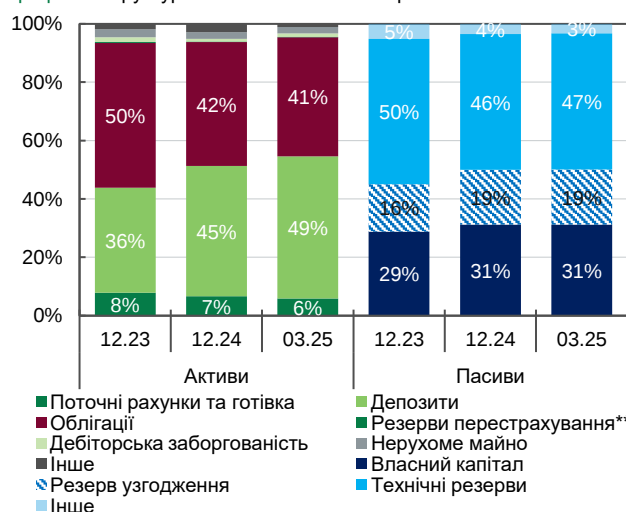
* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

Графік 6. Частка найбільших страховиків у валових преміях сектору

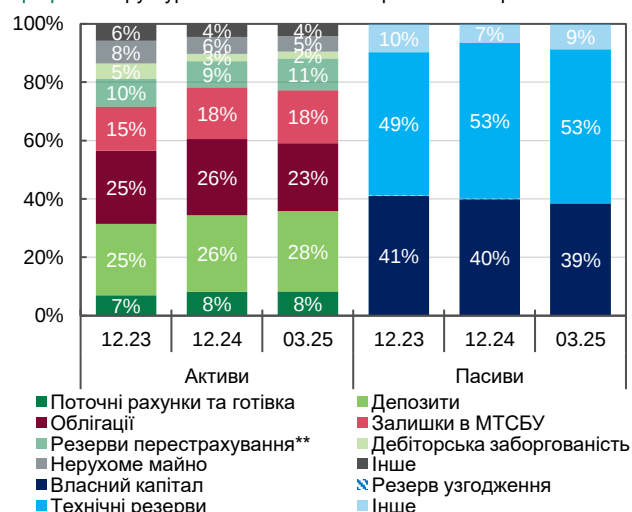

У І кварталі в активах обох сегментів страхового ринку надалі зростала частка депозитів, а частка облігацій скорочувалася.

Графік 7. Структура активів та пасивів* страховиків життя

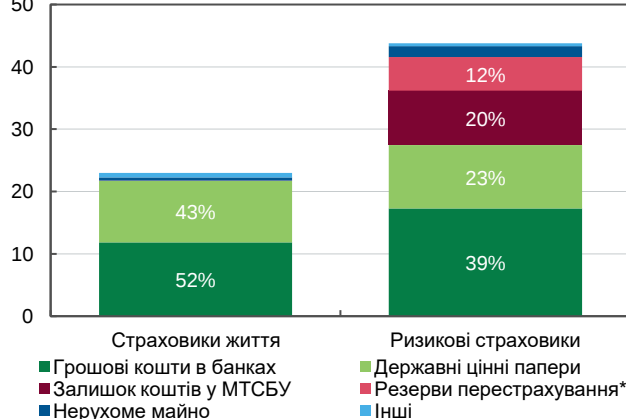
Графік 8. Структура активів та пасивів* ризикових страховиків

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів. ** Технічні резерви за договорами вихідного перестрахування.

У І кварталі прийнятні активи на покриття технічних резервів страховиків зросли на 6%. Протягом кварталу структура прийнятних активів страховиків життя майже не змінилась, а у ризикових страховиків скоротилася частка облігацій.

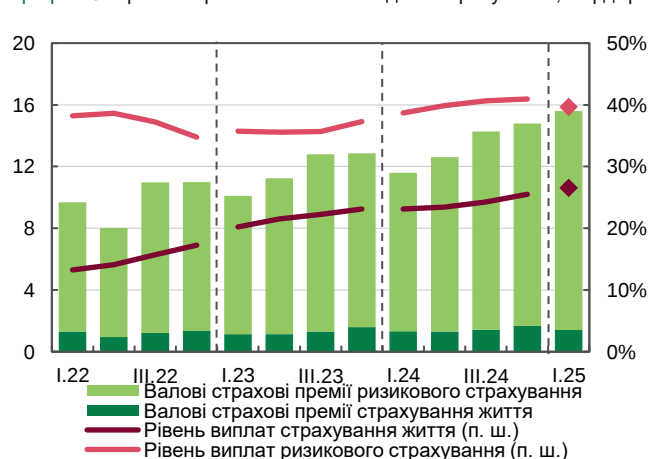
Графік 9. Структура прийнятних активів на покриття технічних резервів страховиків станом на 1 квітня 2025 року, млрд грн

* Технічні резерви за договорами вихідного перестрахування.

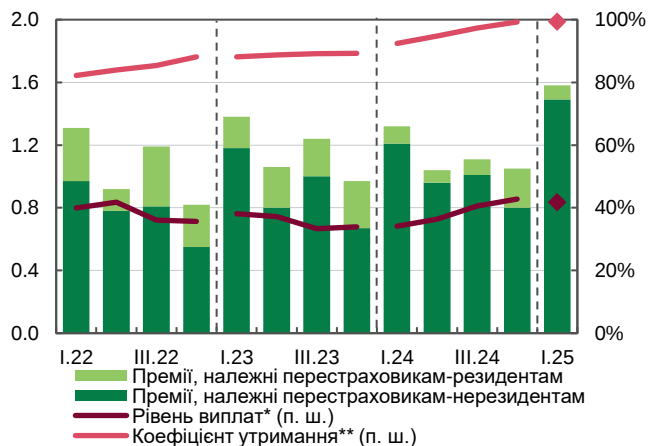
У І кварталі валові страхові премії зі страхування життя сезонно скоротилися на 16%, а з ризикового страхування – зросли на 7%.

Графік 10. Премії та рівень виплат за видами страхування, млрд грн

Обсяг страхових премій, сплачених нерезидентам, зріс майже вдвічі протягом I кварталу. Серед продуктів особистого та транспортного страхування в I кварталі порівняно з аналогічним періодом минулого року зріс рівень виплат зі страхування здоров'я, а за ОСЦПВ – суттєво скоротився через зростання цін на страхові поліси у зв'язку з переходом на ринкове ціноутворення.

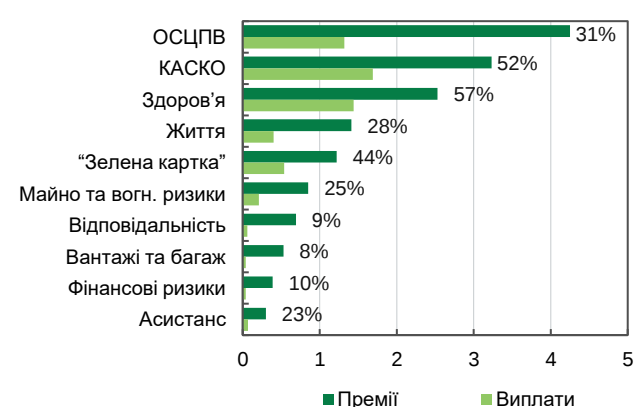
Графік 11. Премії, належні перестраховикам, рівень виплат та коефіцієнт утримання, млрд грн

* Рівень виплат розраховано в річному вимірі.

** Відношення чистих премій до валових премій.

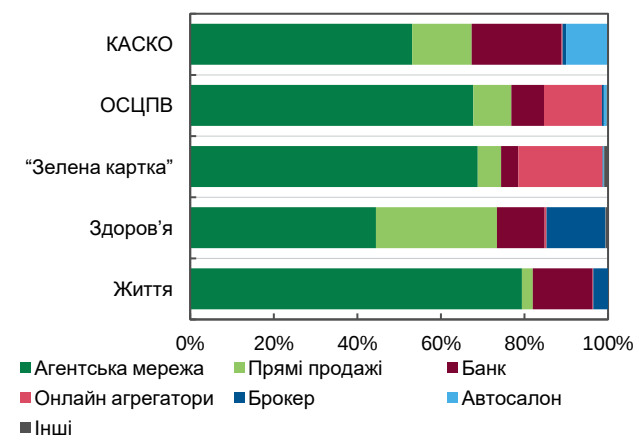
Графік 12. Страхові премії та виплати за найпоширенішими лініями бізнесу за січень – березень 2025 року, млрд грн

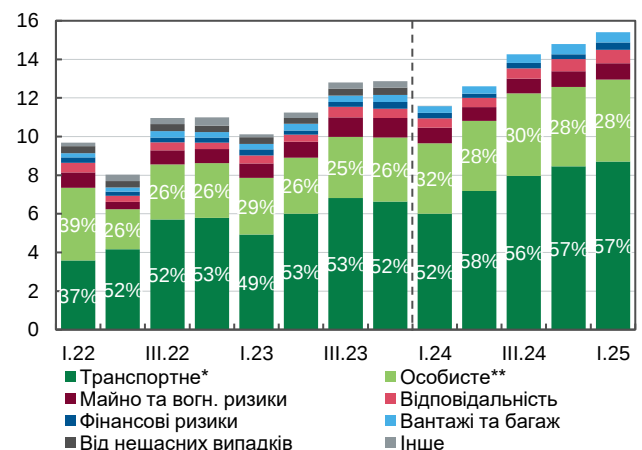
Значення у відсотках свідчать про рівень виплат відповідного виду.

У I кварталі обсяг страхових премій був на третину вищим, ніж за аналогічний період минулого року. Серед основних ліній бізнесу за обсягом премій найбільше зросли ОСЦПВ та страхування здоров'я.

Графік 13. Структура валових страхових премій за найбільшими страховими продуктами в розрізі каналів продажу в I кварталі 2025 року

Графік 14. Структура страхових премій за основними бізнес-лініями страхування, млрд грн

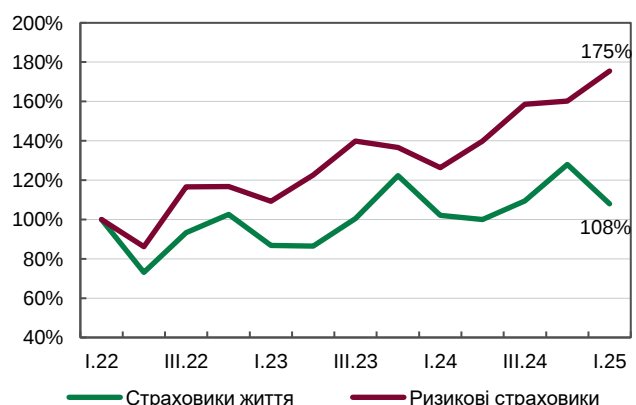

* КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка".

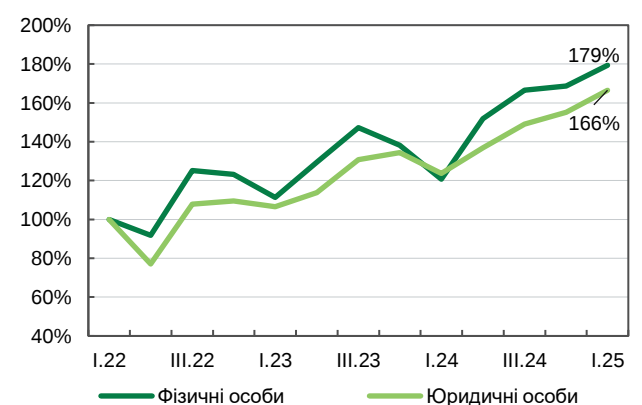
** Життя, здоров'я, асистанс.

У I кварталі страхові премії у корпоративному та роздрібному сегментах ризикового страхування зростали однорідними темпами.

Графік 15. Валові страхові премії за видами страхування (без вхідного перестраховування), I квартал 2022 року = 100%

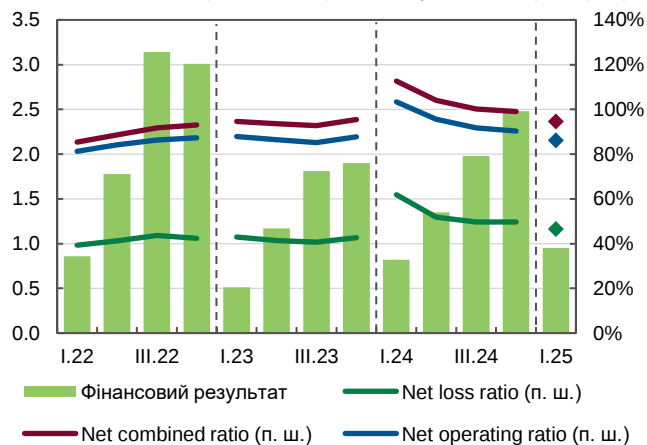

Графік 16. Премії з ризикового страхування в розрізі типів страхувальників, I квартал 2022 року = 100%

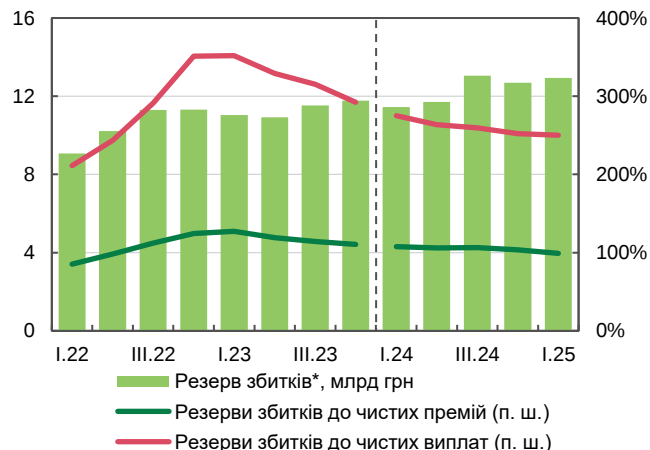
У I кварталі показники ефективності діяльності ризикових страховиків поліпшилися (знизилися). Резерви збитків ризикових страховиків протягом кварталу зросли на 2%.

Графік 17. Фінансовий результат наростаючим підсумком і показники діяльності ризикових страховиків у нетто-вимірі, млрд грн

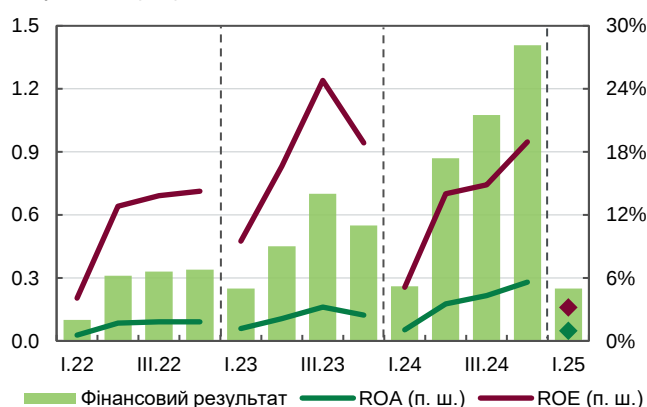
Показники операційної діяльності в 2024 році ануалізовано наростаючим підсумком із початку року через зміну підходу до розрахунку.

Графік 18. Коефіцієнти резервування ризикового страхування

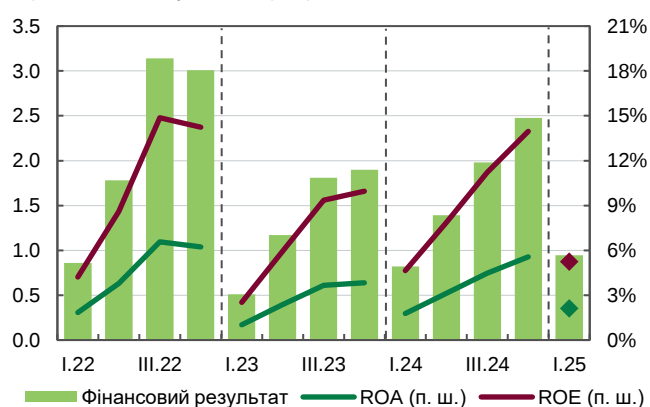

У I кварталі страховики життя отримали прибуток, співмірний з аналогічним періодом минулого року, а прибуток ризикових страховиків зріс на 15%, сягнувши рекордного значення за останніх чотири роки.

Графік 19. Фінансовий результат страховиків життя наростаючим підсумком, млрд грн

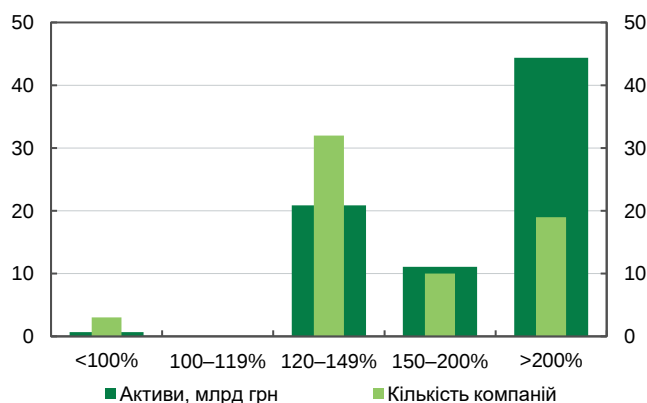

Графік 20. Фінансовий результат ризикових страховиків наростаючим підсумком, млрд грн

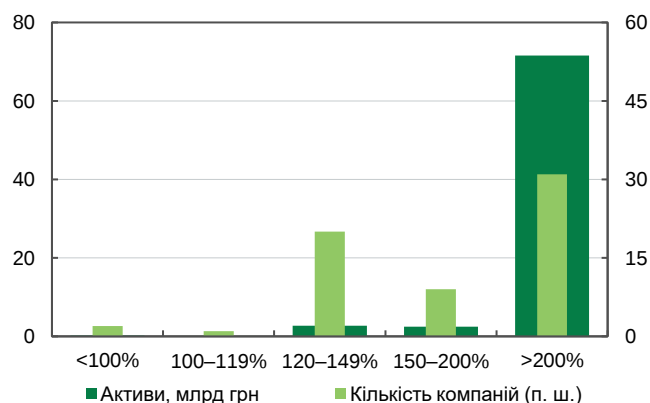
За результатами I кварталу лише три страховики порушували нормативи платоспроможності (SCR) та/або мінімального капіталу (MCR).

Графік 21. Розподіл кількості та розміру активів страховиків* за співвідношенням прийнятного капіталу для виконання SCR та SCR станом на 1 квітня 2025 року

* Графік побудовано на основі даних 63 компаній.

Графік 22. Розподіл кількості та розміру активів страховиків* за співвідношенням прийнятного капіталу для виконання MCR та MCR станом на 1 квітня 2025 року

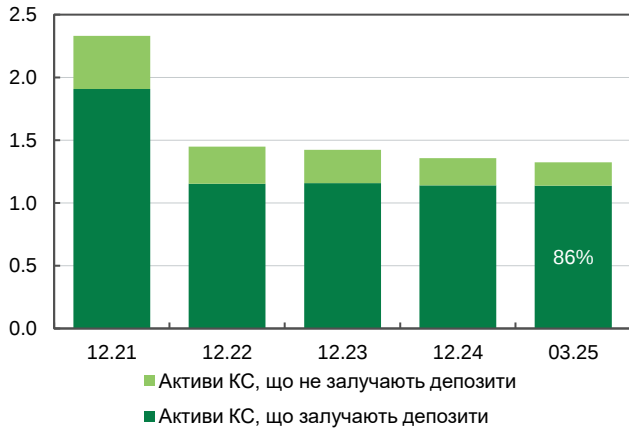

* Графік побудовано на основі даних 63 компаній.

Кредитні спілки

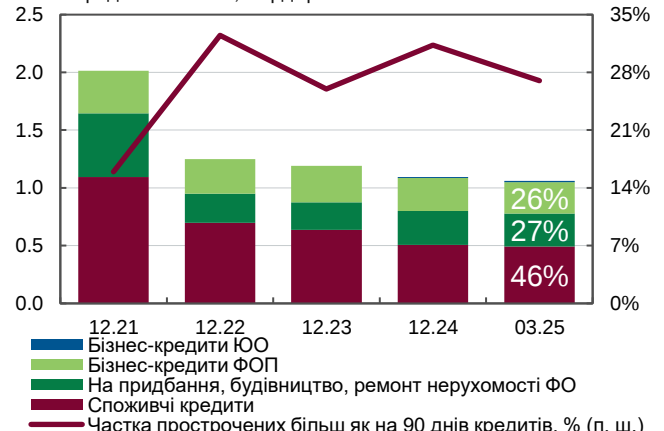
У I кварталі активи кредитних спілок зменшилися на 2.5%. Частка активів установ, що залучають депозити, зросла на 2 в. п. до 86%.

Графік 23. Загальні активи кредитних спілок, млрд грн

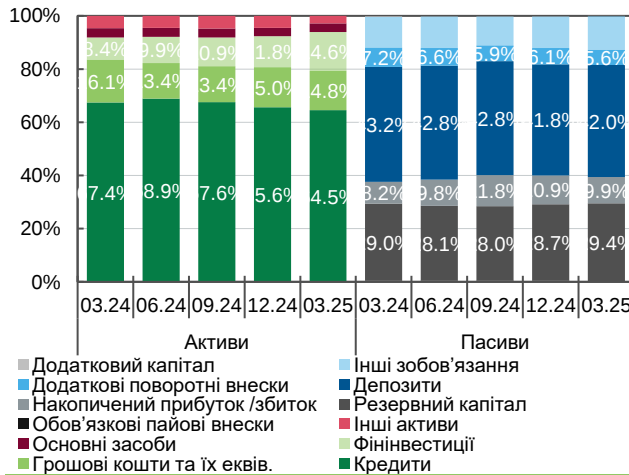
Кредитний портфель зменшився за I квартал на 2%, скоротилися кредити всіх видів. Заявлена частка простроченої більш як на 90 днів основної суми позик знижилася до 27%.

Графік 24. Структура основної суми заборгованості за кредитами членів кредитних спілок, млрд грн

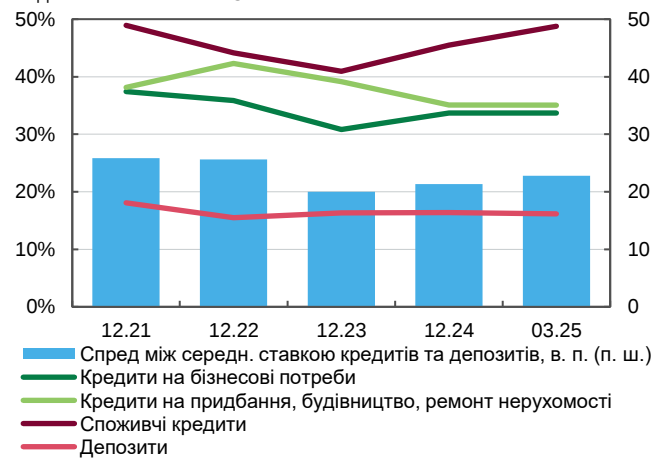
Частка кредитів в активах знизилася на користь інших інвестицій, насамперед довгострокових депозитних вкладів спілок. У структурі фондування лише дещо зросла частка резервного капіталу та депозитів.

Графік 25. Структура активів та пасивів кредитних спілок

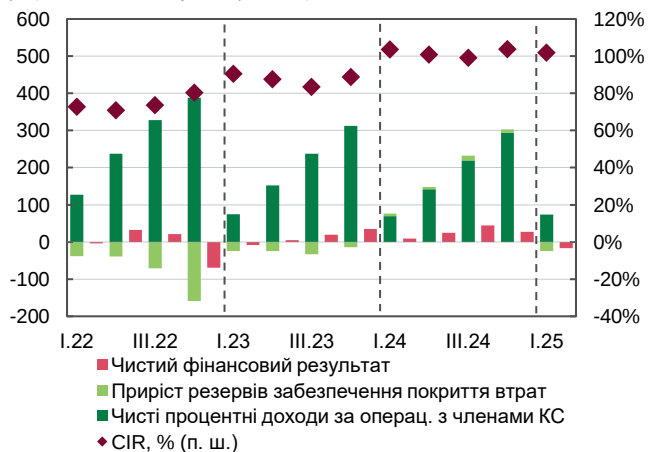
У I кварталі незначно зріс спред між середньою ставкою за кредитами та депозитами, передусім через підвищення дохідності кредитів на споживчі цілі.

Графік 26. Середні процентні ставки за непогашеними кредитами та депозитами членів КС

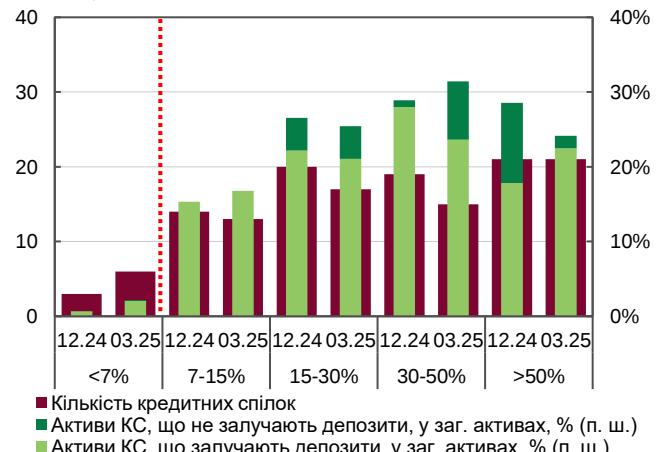
Діяльність кредитних спілок залишилися операційно неефективною та збитковою, передусім через високі адміністративні витрати та різке зростання резервів під очікувані кредитні збитки.

Графік 27. Операційна ефективність діяльності кредитних спілок (наростаючим підсумком), млн грн

Станом на 1 квітня шість спілок порушили впроваджений у 2025 році норматив достатності регулятивного капіталу (Н1). Серед них чотири установи, які залучають депозити.

Графік 28. Розподіл нормативів достатності капіталу* за часткою активів кредитних спілок

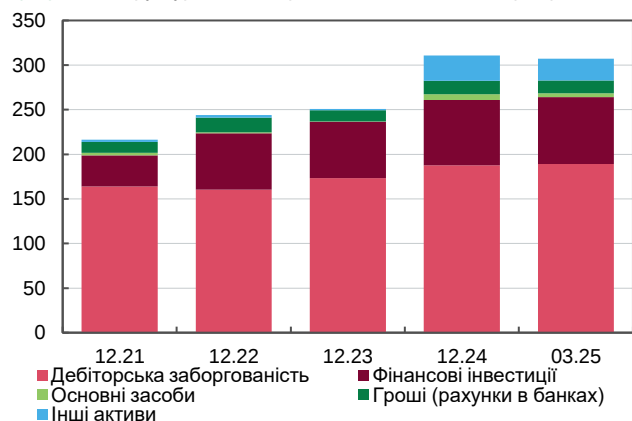

* На 1 січня 2025 року використано основний капітал, з січня 2025 року впроваджено регулятивний капітал для оцінки нормативу Н1.

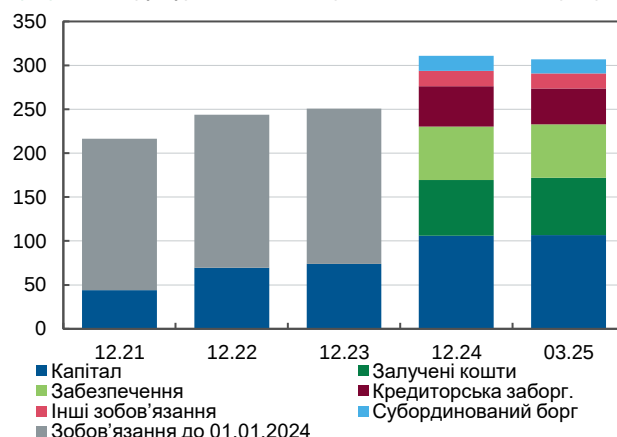
Фінансові компанії

У I кварталі обсяг активів фінансових компаній дещо зменшився на 1.2% (+2.3% р/р) за рахунок виходу з ринку окремих великих фінустанов. Структура активів і зобов'язань фінансових компаній залишилася незмінною.

Графік 29. Структура активів фінансових компаній, млрд грн

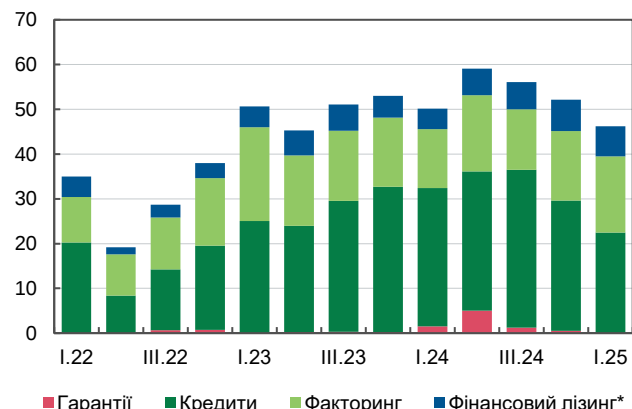
Графік 30. Структура зобов'язань фінансових компаній, млрд грн

До 1 січня 2024 року в сірій колонці відображено згруповані зобов'язання установ.

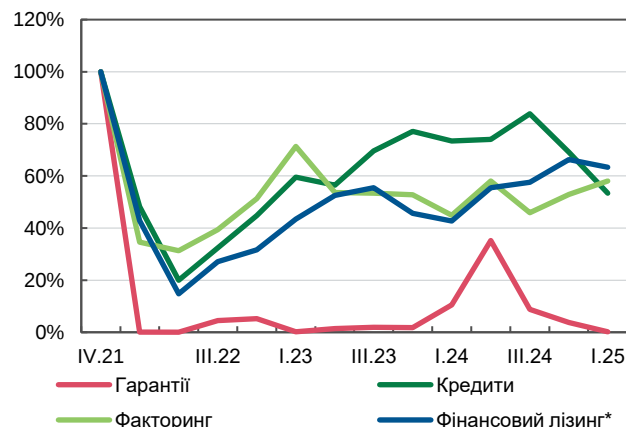
У I кварталі кредитування вперше з початку 2023 року становило менше половини обсягу послуг фінансових компаній. Обсяг нових кредитів скоротився на майже 23%. Обсяги фінансового лізингу, після зростання впродовж майже всього 2024 року, зменшилися на 4.5%. Операції факторингу зросли на 9.6%.

Графік 31. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг (за квартал), млрд грн

* Починаючи з 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

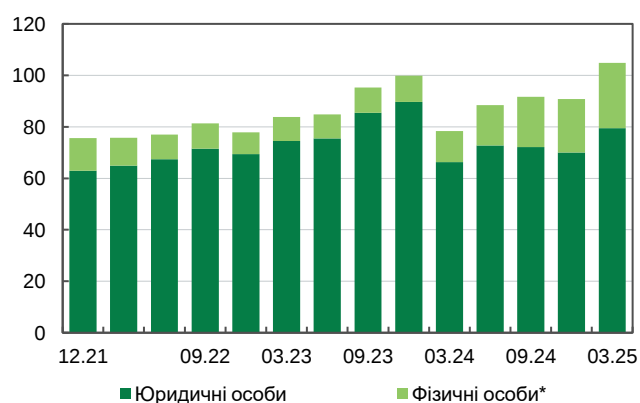
Графік 32. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг, IV квартал 2021 року = 100%

* Починаючи з 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

У I кварталі обсяг портфеля кредитів фінкомпаній суттєво зріс і досяг найвищого рівня від початку повномасштабного вторгнення. Обсяг портфеля бізнесу підвищився на 13.4% (+19.9% р/р), а населенню зріс на 22.5% (у 2.1 рази р/р).

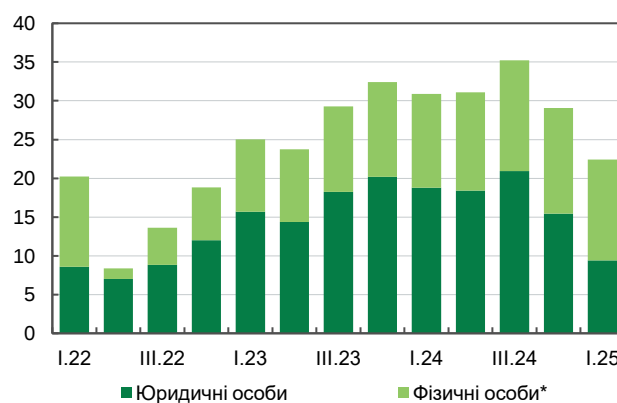
Графік 33. Обсяг заборгованості за договорами з надання коштів у позику, на кінець періоду, млрд грн

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

У I кварталі обсяг нових кредитів населенню і далі зменшувався (-4.8%). Більше ніж на третину зменшився обсяг наданих кредитів корпоративному сектору.

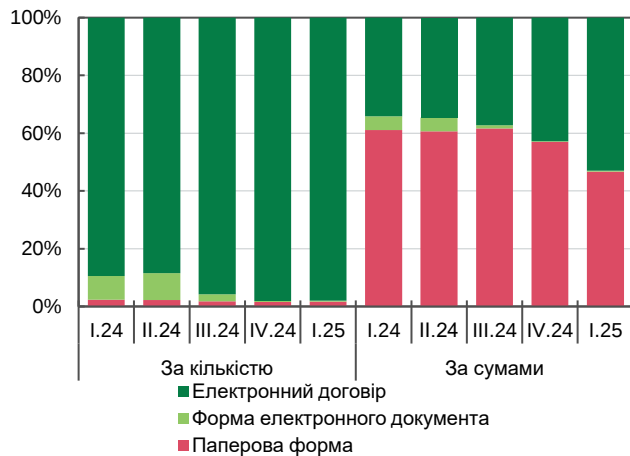
Графік 34. Обсяг наданих протягом кварталу кредитів фінансовими компаніями за видами позичальників, млрд грн

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

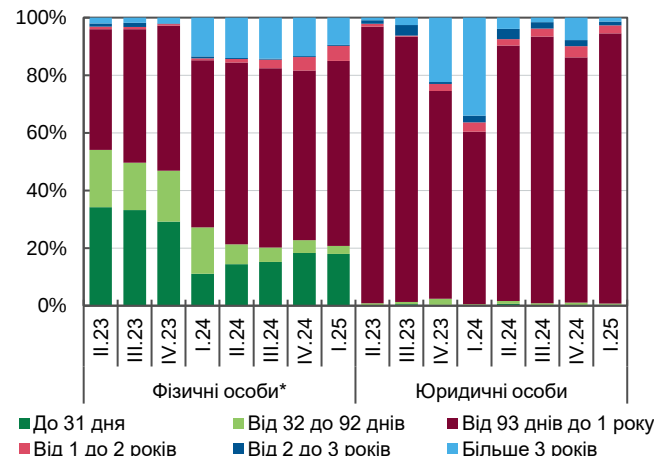
У I кварталі частка кредитних угод, що уклалися в паперовій формі, у їхніх загальних обсягах і далі зменшувалася. Особливо така тенденція помітна за сумами укладених угод.

Графік 35. Частки кредитних угод фінансових компаній, укладених упродовж кварталу, за способом укладення

У I кварталі строковість нових кредитів для юридичних осіб зменшилася. Строковість кредитів для населення дещо зменшилася в бік угод строком від трьох місяців до року.

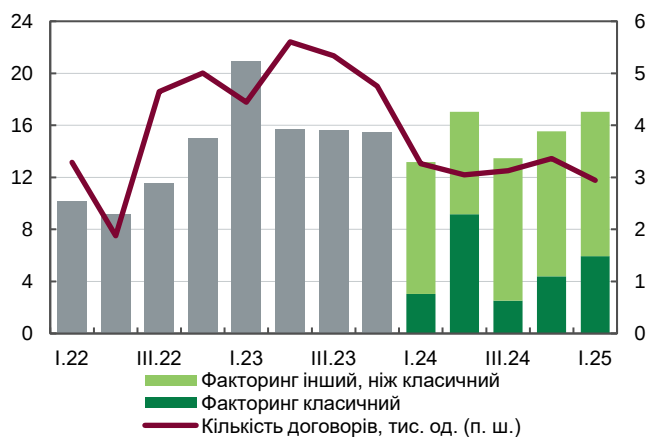
Графік 36. Структура обсягу кредитів, наданих упродовж кварталу фінансовими компаніями, за строковістю і типом клієнтів

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

У I кварталі обсяг здійснених факторингових операцій зріс. Обсяги класичного факторингу і далі підвищувалися.

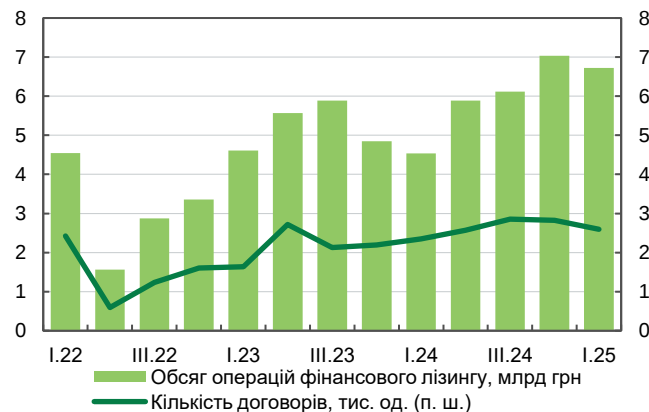
Графік 37. Обсяг та кількість договорів факторингу*

* До 2024 року операції факторингу в статистиці не поділялися за видами. Із 2024 року класичний факторинг – фінансування дебіторської заборгованості підприємства, інший – відступлення права вимоги (цесія), зазвичай купівля проблемної заборгованості за кредитами.

У I кварталі операції фінансового лізингу зменшилися на 4.5%, але у річному вимірі зросли майже на половину.

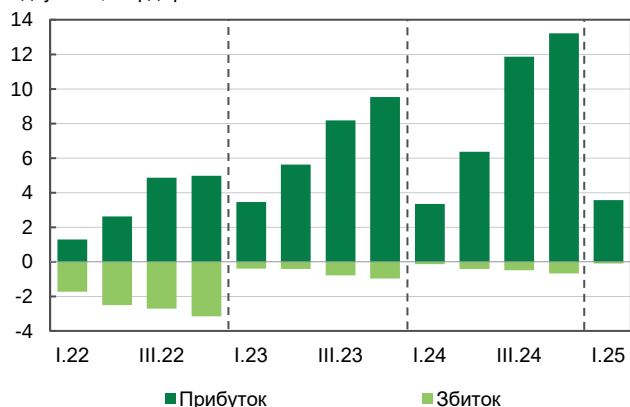
Графік 38. Обсяг і кількість договорів фінансового лізингу*

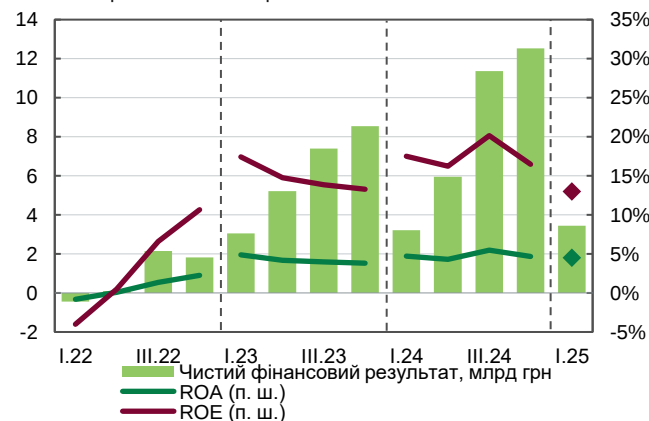
* Починаючи з 1 січня 2024 року операції фінансового лізингу здійснюються виключно фінансовими компаніями.

У січні – березні 2025 року фінансові компанії отримали найвищі прибутки, ніж у I кварталі попередніх трьох років. Половину фінансового результату забезпечила державна установа "Укрфінжитло". Близько 80% фінансових компаній були прибутковими. Показники рентабельності були дещо нижчими порівняно з I кварталом 2024 року.

Графік 39. Фінансовий результат фінансових компаній наростаючим підсумком, млрд грн

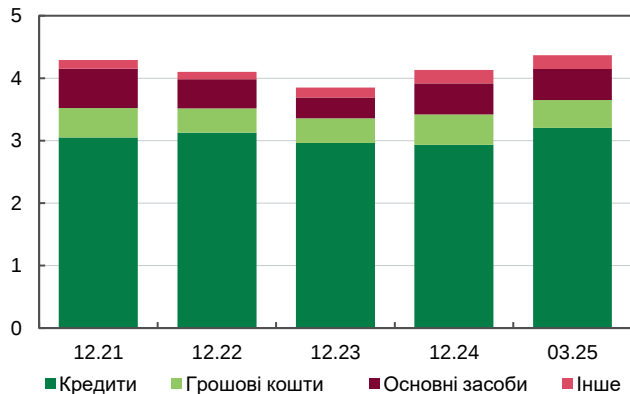
Графік 40. Фінансовий результат (наростаючим підсумком) та показники рентабельності фінансових компаній

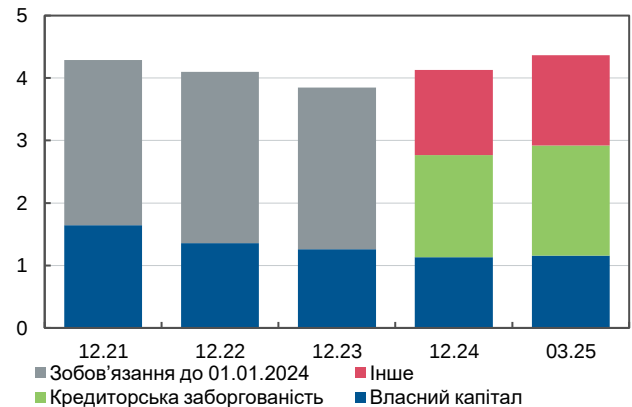
Ломбарди

У I кварталі обсяг активів ломбардів збільшився на 5.7% (+19.7% р/р). Обсяг кредитного портфеля зріс на 9.3% кв/кв (16.6% р/р), обсяги основних засобів і грошових коштів дещо знизилися. Розмір власного капіталу ломбардів збільшився на 2.4% (+6.7% р/р).

Графік 41. Структура активів ломбардів, млрд грн

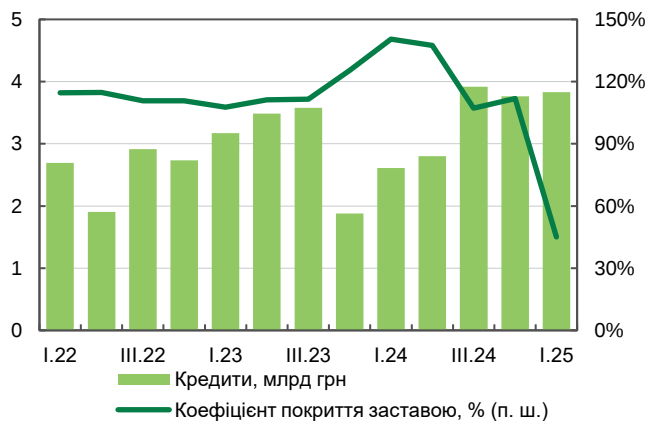
Графік 42. Структура пасивів ломбардів, млрд грн

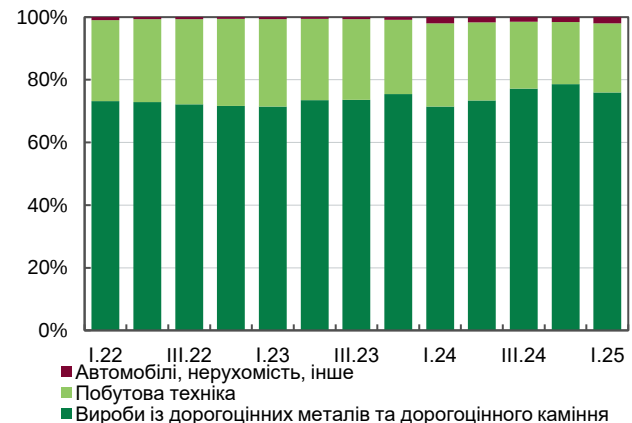
До 1 січня 2024 року в сірій колонці відображено згруповані зобов'язання установ.

Обсяг нових кредитів у I кварталі відновив зростання на 2% після спаду в попередньому кварталі. Коефіцієнт покриття кредитів заставою знизився до 45%. Структура кредитів за видами застави незмінна – домінують вироби з дорогоцінних металів і каміння.

Графік 43. Обсяг наданих кредитів ломбардами (за квартал) та рівень покриття заставою

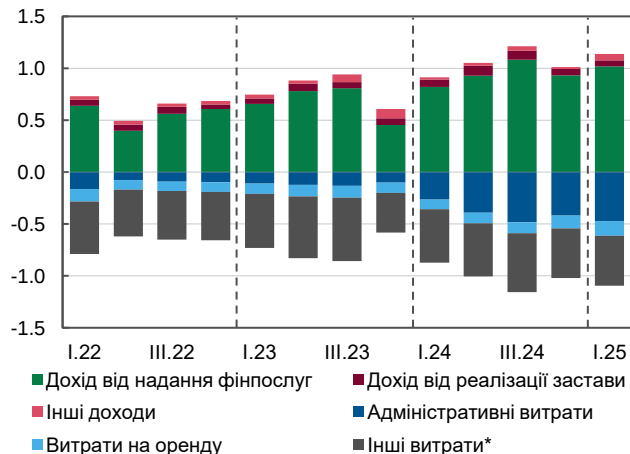
Графік 44. Структура обсягу наданих кредитів ломбардами за видами застави

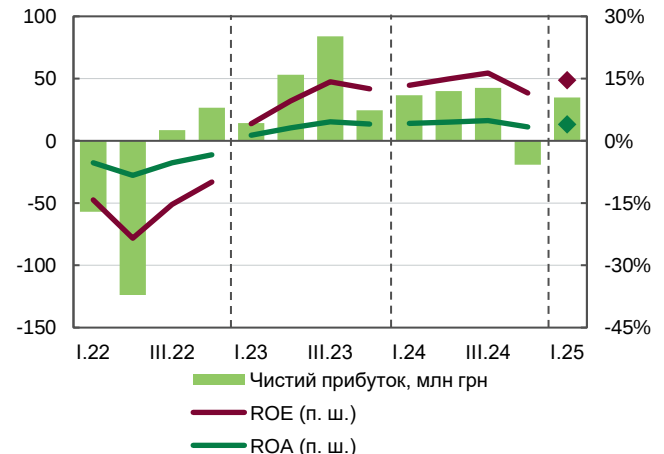
Частка кредитів, заставою за якими є автомобілі, нерухомість та інші види активів, становить 1.95%.

У I кварталі доходи від надання фінансових послуг зросли на 9.3%, а від реалізації застави знизилися на 5%. Водночас адміністративні й інші витрати ломбардів також зросли. Однак за результатами кварталу сегмент був прибутковим. Показники рентабельності активів і капіталу виявилися на однаковому рівні з минулорічними значеннями.

Графік 45. Структура доходів і витрат ломбардів, млрд грн

Графік 46. Показники фінансової діяльності ломбардів

* Включають витрати, пов'язані з реалізацією та утриманням заставного майна.

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше. Огляд стосується небанківських фінансових установ, діяльність яких регулює НБУ, якщо не зазначено інше. До вибірки належать установи, платоспроможні на кожну звітну дату, що надали звітність, якщо не зазначено інше.

Під час розрахунку зміни показників страховиків за період ураховуються дані страховиків, виключених із Реєстру, до періоду, в якому відбулося таке виключення.

Разом зі звітністю за I квартал 2025 року фінустанови мали змогу уточнити дані звітності за IV квартал 2024 року. Через це відбулися ретроспективні уточнення окремих показників. Якщо була зміна в методиці розрахунку показників, це відображено у відповідних примітках до графіків. Перекласифікація складових показників звітності, здійснена учасниками ринку внаслідок переходу на нові форми звітності, також могла вплинути на зміну динаміки показників.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

КАСКО	Страхування наземного транспорту (включно з залізничним)
Коефіцієнт утримання	Відношення чистих премій до валових премій
КС	Кредитна спілка
МТСБУ	Моторне (транспортне) страхове бюро України
НБУ	Національний банк України
НБФУ	Небанківські фінансові установи
Нетто-основа	З урахуванням впливу перестрахування
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики
ОСЦПВ	Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів
Реєстр	Державний реєстр фінансових установ
Ризикові страховики	Страховики, які займаються видами страхування іншими, ніж страхування життя
Рівень виплат	Співвідношення виплат і премій за чотири квартали, що передують даті оцінки
Страховики життя	Страховики, які займаються страхуванням життя
Страхування відповідальності	Страхування відповідальності, іншої моторної відповідальності, МАТ відповідальності, відповідальності суб'єкта митного режиму та оператора ядерної установки
Страхування здоров'я	Медичне страхування та інше страхування здоров'я
Страхування майна та вогневих ризиків	Страхування майна та страхування сільськогосподарської продукції
CIR	Cost-to-Income Ratio. Співвідношення операційних витрат і операційних доходів
MCR	Нормативне значення мінімального капіталу страховика
Net combined ratio, нетто-комбінований коефіцієнт	Net loss ratio збільшений на співвідношення суми комісійних винагород, аквізиційних витрат, податку на дохід, податків під час здійснення операцій з перестрахування з перестраховиками-нерезидентами, відрахувань до інших фондів МТСБУ, інших витрат страхової діяльності за вирахуванням комісійних доходів від інших страховиків та перестраховиків та зміни обсягу коштів у МТСБУ до чистих зароблених премій
Net investment ratio, коефіцієнт нетто-інвестиційного доходу	Співвідношення суми інвестиційних доходів та доходів від розміщення коштів у централізованих страхових резервних фондах МТСБУ за вирахуванням витрат на управління інвестиціями до чистих зароблених премій
Net loss ratio, коефіцієнт нетто-збитковості	Співвідношення суми страхових виплат, витрат на врегулювання збитків, зміни резерву збитків та витрат на отримання регресів за вирахуванням доходів від регресів і суброгацій, доходів від компенсації витрат, пов'язаних із врегулюванням збитків перестраховиком, та зміни резерву збитків за вимогами вихідного перестрахування до чистих зароблених премій
Net operating ratio, коефіцієнт нетто-ефективності діяльності	Різниця між Net combined ratio та Net investment ratio
ROA	Return on assets. Рентабельність активів
ROE	Return on equity. Рентабельність власного капіталу
SCR	Нормативне значення капіталу платоспроможності страховика
в. п.	Відсотковий пункт
кв/кв	Порівняно з попереднім кварталом
п. ш.	Права шкала
р/р	Порівняно з аналогічною датою / аналогічним періодом попереднього року
млн	мільйон
млрд	мільярд